

ERIYTTÄVÄT LUKUPIIRIT, OPETTAJAJOHTOISET TEHTÄVÄT

T-kirjain

Mu-mun sää-keppo-nen Runo

Mu-mu kau-ko-sää-ti-men kä-des-tään lyk-kää.
Sii-tä ei-vät mä-rät pei-kot tyk-kää.
Sa-de ja tuu-li hei-le jo riit-tää!
Muut taas tah-to-vat Mu-mu-a kiit-tää.
Pip-pu-ri ja Lu-mo naut-ti-vat sa-tees-tä.
Kai-ku taas heh-kuu au-rin-gon-pais-teessa.

Ket-kä kiit-tä-vät Mu-mu-a?

tar	tol	ter	tul	tit	tis	teem	tuut
toit	taus	nait	tiet	malt	tans	tont	tort

Sääpäivä

Lapset ja Mumu makoilevat Kirjasto Kummatuksen lukunurkassa. Kaksi karvaista peikkoa köllii heidän seuranaan. Kirjaston ulkopuolella on jo melkein talvi.

- Olisi hauskaa, jos sään voisi valita itse, Lumo keksii.
- Miten se toimisi? Kaiku kysyy.
- No jos haluaisi aurinkoa, tulisi aurinkoa. Jos haluaisi vesisadetta, tulisi vettä, Lumo vastaa. Mumu vetää taskustaan esiin kaukosäätimen. Sillä voi vaihtaa säätä! Lapset haluavat kokeilla sitä heti.

Ensin sataa lunta. Se on valkoista ja pehmeää kuin pumpuli. Silloin peikkojen tulee liian kylmä. Ne haluavat auringon. Mumu mokaa ja tuleeikin kunnan rankkasade. Mumu vetää taskustaan nopeasti kaikille sateenvarjot. Nyt peikot ovat jo hieman kiukkuisia.

- Miten olisi sateenkaari? Pippuri kysyy.
- Sade loppuu heti ja sateenkaari tulee esiin.
- Tehdään KAIKKI SÄÄT yhtä aikaa! Kaiku innostuu.

Se on hyvä idea. Yhtäkkiä kirjastossa paistaa, sataa ja tuulee yhtä aikaa. Lapset kiljuvat ilosta. He hyppivät lämpimästä kylmään ja auringosta sateeseen. Peikot kerääntyvät tietysti auringon alle.

- Aika hurjia nämä ihmislapset, peikot jupisevat toisilleen.

1. Ketkä olivat kirjastossa?
2. Mitä kaikkea Mumu vetää taskustaan?

ma-ta-la	toi-tot-taa	to-tuus	telt-ta	tort-tu
a-loi-tus	tuon-ne	tans-si	tont-tu	tart-tuu

Tavutaso

Harjoitellaan tavun rakennetta. Tarvitaan tavulaput jokaiselle oppilaalle. Levitetään tavulaput kirjainpuoli ylöspäin. Yksi oppilas valitsee tavun, jota ajattelee. Muut kysyvät vuorollaan kysymyksiä, joihin voi vastata kyllä tai ei, esim. "Onko tavussa neljä kirjainta?" Kaikki oppilaat kääntävät ympäri ne tavut, jotka eivät sovi vihjeeseen. Jatketaan, kunnes oikea tavu jää jäljelle.

Sanataso

Harjoitellaan geminaatan tunnistamista sanoissa, jonka alkutavussa on neljä kirjainta. Toimitaan alarivin sanojen kanssa. Vuorossa oleva oppilas valitsee sanan ja lukee sen. Etsitään sana ja mietitään miltä se kuulostaisi, jos ensimmäisen tavun viimeinen kirjain puuttuisi (esim. telta → telta). Apuna voidaan käyttää kirjainkortteja kirjoittamalla sana ja poistamalla siitä pyydetty kirjain.

Virketaso

Luetaan runo yhdessä. Etsitään runosta kaikki riimiparit. Harjoitellaan riimipareja. Opettaja sanoo sanan. Oppilaat etsivät sille riimiparin tekstistä. Sanoja: *kuuli, made, suut, sumu, heikot, veivät, raiku ja meille.*

Keksitään lisää. Keksitään runosäkeitä, joissa käytetään äsken keksittyjä riimipareja.

Tarinataso

Harjoitellaan riimittömän runon tekemistä. Luetaan tarina yhdessä. Tehdään taiteellinen Sateenkaariruno. Kirjoitetaan *SATEENKAARI*-sana paperille niin, että kirjaimet ovat allekkain. Etsitään tekstistä jokaisella *sateenkaari*-sanon kirjaimella alkava sana ja kirjoitetaan ne allekkain. Lausutaan taidetunnot toisille.

T t

ma-ta-la

a-loi-tus

toi-tot-taa

tuon-ne

to-tuus

tans-si

telt-ta

tont-tu

tort-tu

tart-tuu

tar

tol

ter

tul

tit

tis

teem

tuut

toit

taus

nait

tiet

malt

tans

tont

tort